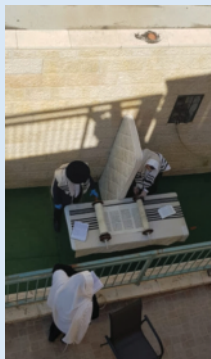

דבר העורך

למה נגרע

כמה חביבים המצוות על כלל ישראל, שאינם מוותרים אפילו על קוצו של יוד, גם בעידן הקורונה, ואין פוטרם עצמם בטענת 'אנוסים אנחנו' שאין יכולים להתפלל בציבור ולקרוא בתורה, אלא מחפשים ומבררים אופנים בטוחים שמועילים לפי ההלכה, בכדי להתפלל במנין דרך מניני המרפסות, ולקיים את קריאת התורה בכמה אופנים שונים ונפלאים כמבואר בתוך הגיליון, וכעין מה שכתוב **בפסוק** (במדבר פרק ט פסוק ז) **לְמָה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקְרִיב אֶת קִרְבְּנִי בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.**

דבר שפתיים אך למותר, עד כמה צריך בימים אלו להרבות בתפילה ובזעקה לפני מלך רם ונישא, 'אבינו מלכנו שלח רפואה שלימה לחולי עמך, אבינו מלכנו מנע מגיפה מנחלתך'. וכמו שאמרו **בגמ'** (שבת לב.): 'לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה', ועוד מצינו **בגמ'** (סנהדרין מד): 'לעולם יקדים אדם תפילה לצרה'. ואמרו **בגמ'** (בבא קמא דף צב.) כל המבקש רחמים על חבירו והוא צריך לאותו דבר, הוא נענה תחילה.

יהי רצון, שהקב"ה ישלח מהרה רפואה שלימה מן השמים לכל חולי ישראל, החולים שיתרפאו והבריאים שלא יחלו, ובקרוב ממש יוצאינו מאפילה לאורה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, אמן.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'קריאת התורה בעידן הקורונה'

קריאת התורה

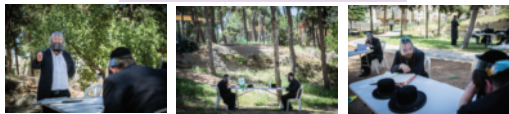
המשב: בגיליון הקודם הרחבנו את היריעה, אודות המציאות כיום שבעקבות 'נגיף הקורונה' אי אפשר להתפלל כסדר הרגיל בבתי כנסיות, וביארנו את אופני הציורף למנין. לעשרה הראשונים ולמצטרפים אליהם למנין אחרי שכבר יש עשרה במקום אחד, כגון חולה קורונה או מבודד שמצטרף מביתו למנין המתקיים בכניסה לבנין וכדומה. דינים אלו שייכים גם לגבי קריאת התורה, כדין כל דבר שבקדושה שצריך עשרה. ולשיטת הסוברים שאפשר לצרף מרפסות יכולים לקרוא בתורה ולברך, ולשיטת הסוברים שאין לקרוא חזרת הש"ץ במנין המרפסות, כך גם אין לומר ברכות על קריאת התורה.

קריאת התורה: בגיליון הנכחי נדון בחלק נוסף שנוגע לקריאת התורה, איך לתת עליות כאשר צריכים לשמור מרחק בין הבעל קורא לבין העולה לתורה, שלא ידביקו זה את זה חלילה, האם יכול לעלות ולעמוד ממרחק באופן שאינו רואה כתב הספר תורה (ומה הדין כאשר רואה על ידי משקפת), האם נכון הדבר שהבעל קורא יקבל את כל העליות, או שעדיף שאותם מתפללים יקבלו כמה עליות. ומה יעשו כאשר במקום הקריאה אין מספיק אנשים שיכולים לעלות לתורה כמנין העליות שיש בקריאה, האם אפשר לתת עליה לעומדים במרפסת מרוחקת? והאם יכול הבעל קורא לקרוא בספר אחד, והעולה בספר אחר?

להלן נביא כמה אפשרויות לקיום קריאת התורה, שנהגו למעשה בארץ ישראל ובגולה, ואת דעת גדולי ופוסקי הדור שליט"א על כל אופן ואופן, האם ראוי לעשות כן או לא, והאם מותר לקיים קריאת התורה כך, או שיש בכך חשש ברכות לבטלה.

בימים כתיקונם במצב של 'לכתחילה', ודאי שישנם גדרים אחרים כיצד לנהוג בהלכות קריאת התורה בלי צירופים דחוקים, וכל הגיליון עוסק בעידן הקורונה שהוא שעת הדחק ומצב של 'בדיעבד' שההכרח לא יגונה, והפוסקים מחפשים צדדי קולות על ידי כל מיני צירופים, כדי שלא יגיעו למצב שלא ישמרו על כללי הזהירות, ושלא יבואו לידי סכנה, או לא יקראו בתורה בכלל.

עסק התורה בעידן הקורונה

הגיליון הוקדש לעילוי נשמת
ר' מרדכי ב"ר משה ז"ל
נלב"ע ט"ז ניסן תש"פ
ת.ג.צ.ב.ה.

הוראת הג'ר יצחק זילברשטיין שליט"א
פורסם ב'יוני העמודים' ניסן תש"פ (דורון מס' 79 עמוד עב)

איך לקרוא בתורה כשצריך להתרחק שתי ספר

למבדו הרבני רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

על פי ההוראות, מותר להחמיל בחזון, ויש להתרחק מכל אדם 2 מטר, ונעצת השאלה איך לקרוא בתורה, כאשר העולה עומד סמוך לבעל קורא:

א. במקרה כזה כמה עעות, וברצוני לשאול איזה חזק העצה הטובה ביותר. להוציא שתי ספרי תורה, אחד זה הבעל, אחד זה הבעל לקורא, חזק שני על שולחן אחר, ושם יקרא העולה בלחש.

ב. בעצב כזה לומר על קריאת בספר תורה אל א.

ג. כינו מערב תשב את העולמים לתורה, ולא אחד יקרא בעצמו את הקריאה שלו, או ששני עולים יקראו כל אחד שלשה פסוקים, והבעל קורא יעלה לשבעי, ויקרא את רוב הפרשה.

השבה

כל הצעות אלו טובות, כי אין ראוי להוציא שתי ספרי תורה. כי בזמן התורה, ששמואל שני ספרי תורה, ומכיוון על אחר, ואינו סביר על הפסל תורה שקראה בו.

גם כשכל אחד יקרא בעצמו, אין זה מוטיל כל כך, כי חרי כתב בשבועי (ואח"כ פסוק קט"ז) אם יש רוצה לכתוב לעצמו ולקרות, צריך שיפנה אחר אצלו, כשם שנתנה תורה על ידי מוסרם כך אנו צריכים לנהוג בה על ידי מוסרם.

התענה היא להוציא שולחן רבב, ורחוקה בכל אפשר, גם אם העולה לא יוכל לקרוא יחד עם הבעל קורא, כי מעיקר הדין לא על מנעב, כמו שנתנה למוסר לעלות, ובפרט בשיעור הוזהר שמתחילתה אין ראוי לקרות יחד עם העולה.

1. עליה לתורה בעידן הקורונה...

שמוך מרחק: יש שהורו שיעלו לתורה באופן שהעולה עדיין יכול לקרוא את הכתב, וישמרו על כללי הבריאות כמה שאפשר, יחשבו מסיכה וכו'. בתמונות המצגת ניתן לראות כמה רעיונות מקוריים איך לשמור על כללי הבריאות בעליה לתורה. כגון להניח מחיצה להפריד בין הבעל קורא לעולה, על השולחן הבהלה נילונים מעטיפת הדיים בעת אחיזת העץ חיים.

באותו מפלס: יש שהורו שהבעל קורא יעמוד כרגיל סמוך לספר תורה, והעולים לתורה יברכו על התורה ממקומם, בעמידה מרוחק, בלי להתקרב לספר תורה, ויקראו את הקריאה עם הבעל קורא בעל פה או מתוך אומת.

מפלס אחר: אם נניח שנחשב עליה לתורה גם במרחק, מה הדין כמה מקבל העולה נמצא בשמלס שונה, העומד במרפסת אחת, והבעל קורא במרפסת אחרת, אם נחשב בכלל עליה לתורה, לא דלמא אינו נחשב עליה לתורה והוא בחשש ברכה לבטלה.

נפסק **בשו"ע** (סימן קלט סעיף ג) שסומא אינו עולה לקרוא בתורה, שאסור לקרוא אפילו אות אחת של מן הכתב. **נהלמק** **ה"א** בשם **המהרי"ם** שהמנהג שהסומא עולה לתורה, כפי ששותר להעלות לתורה עם הארץ. וביאר **המשנ"ב** (סימן קלט ס"ק ב) את טעמו של הרמ"א שמאחר וה'בעל קורא' קורא וקריאת מתוך הכתב ולא בעל פה, אין קפידא אם העולה קורא בעל פה, כיון ש'שומע כעונה', ומסייע המשנ"ב בשם אחרונים, שהמנהג להקטל בעדי המהרי"ל להעלות סומא, אבל לפרש פרה וזכור נכון שלא להעלותם לכתחילה.

על פי דברי **הרמ"א** וה**משנ"ב** הורה **הג"ר משה שטרנבוך שליט"א** (במכתבו), כי קודם של העליות לתורה את הבעל קורא והעומדים ליד הספר תורה, ואם יש עוד עליות יכולים להעלות גם את מי שנמצא במרפסת אחרת, באופן שהעולה יברך ממקומו, וישמע מהבעל קורא מדין שומע כעונה. והוכיח דבריו ממה שפסק **השו"ע** (סימן קמג

סעיף ה) לגבי בית הכנסת שיש שם רק אחד שיועד לקרוא בתורה, יברך ויקרא קצת פסוקים ויברך לאחריהם, וחוזר לברך תחילה וקורא קצת פסוקים ומברך לאחריהם, וכן יעשה כמה פעמים, כמספר העולים לא אותו היום, וכתב שם **המשנ"ב** (ס"ק לג) שהמחבר שליטתו אבל לדעת **הרמ"א** שמתיר להעלות עם הארץ לתורה, אפילו אם שאינו יודע לקרוא אחרי הקורא, ישנתה הדין ויעלו בכל אופן שבעה אנשים ויברכו, והקורא יוציאם בקריאתו, וכפי שכתב **הגר"א** (ביאור הגר"א סימן קלט סעיף ג' ד"ה ומומר"ל).

רק באותו רשות: מאידך לדעת אחד מגדולי הוראה שליט"א והג"ר יצחק מרדכי רובין שליט"א (במכתבו) וכן שמעתי בשם הגר"ר **אביגדור נבנצל שליט"א** שאין להעלות לתורה אדם שנמצא שרוק; ואם אינו נחשב לעולה לתורה כיון שהוא רחוק מהספר תורה, וההיתר בסומא ועם הארץ שייך כאשר עולים לתורה, ויש כאן כבוד התורה כאשר נישג לתורה ומברך עליה, ופומיה הוא דכאיב ליה שאינו יכול לקרוא, אבל במרפסת מרוחקת אינו בכלל העולים.

ב. **בשו"ע** (סימן קמא סעיף ב) נפסק שהעולה צריך לקרוא עם הש"ך, כדי שלא תהיה ברכתו לבטלה, והביאור הטוב (סימן קמא ד"ה לבטלה), מצדד לומר, שהרמ"א סומך על המהרי"ל רק לגבי סומא, שאם לא יקראם לעולם, איכא כיסופא טובא וגם אתו לאנציו, אבל בבקי בקריאה חייב לומר עם הש"ך. והביא את דברי **הרשב"א** משה שוקט כדעת **הבית יוסף** בשם **הראשונים**, שאם אין יכול לקרות עם הש"ך אי אפשר לתת לו עליה לתורה.

והביא את דברי **היעב"ץ** (חלק א' סימן עה) שמשביר מדוע סומא אינו יכול לעלות לתורה, שאם יברך על השמיעה בלי קריאה מתוך הספר, יברכו הציבור כולם על התורה, שהכל חייבים בשמיעתה כמו הקורא והעולה בתורה, והסומא פטור ממנה לגמרי, יציבא בארעא וגוירא בשמי שמיא. [אמנם אינו ראה מוחלטת, שהרי היעב"ץ מברר את דעת השו"ע מדוע סומא לא עולה לתורה, אך הכרעת הרמ"א והמשנ"ב שסומא כן עולה לתורה, ומכל מקום מסביר הדברים נוכל ללמוד שאי אפשר לתת עליה לעומד ברשות אחרת, ורגעי טפי מסומא.]

יש לדון כשעומד במרפסת אחרת וקורא עם משקפת האם נחשב עליה לתורה, שמצד אחד הרי קורא ועדיף מסומא, ומאידך אולי לא נחשב עליה כלל.

2. הבעל קורא יקבל את כל העליות

מפני הסכנה: פתרון פשוט, נהוג בהרבה מקומות שהבעל קורא מקבל את כל שבע העליות. ויסוד הדין מפורש **בשו"ע** (סימן קמג סעיף ה) בית הכנסת שיש שם רק אדם אחד שיועד לקרוא, יעלה לתורה כמספר העליות באותו יום, ויקרא בכל פעם כמה פסוקים ויברך לפניהם ולאחריהם. ובעידן הקורונה שמפני הסכנה אין אפשרות להעלות עוד קוראים, נחשב שיש שאין עוד אחד שיועד לקרוא, ויקבל הבעל קורא את כל העליות, ויברך בכל עליה לפניה ולאחריה (מנחת אשר לקט שיעורים והשבויות תשובה כו עמוד פג).

צריך סרסור: באופן כזה שהבעל קורא מקבל את כל העליות, יש כמה פרטי דברים שצריך לדעת, טוב שיעמוד אדם [מבני משפחתו, או אדם אחר שיכול להתקרב] בסמיכות לספר התורה בשעת הקריאה, כמבואר **בשו"ע** (סימן קמא סעיף ד) שאם העולה קורא עולה לתורה ומברך בעצמו, צריך שיעמוד אחר אצלו, כשם שנתנה תורה על ידי סרסור, משה רבינו **דכתבי** (דברים פרק ה פסוק ה) אָנְכִי עֹמֵד בְּפִי ה' וְבִינְיָם, כך אנו צריכים לנהוג בה על ידי סרסור.

והביא **המשנ"ב** (ס"ק טז) המנהג על פי **מסכת סופרים** (פרק י"ד הלכה י"ד), שהגבאי המכונה סגן יעמוד ליד הספר תורה כדי שיהיו שלושה אנשים ליד ספר התורה, הסגן שמצווה לקרוא, בכיכול במקום השם יתברך, והקורא הוא הסרסור במקום משה, והעולה הוא המקבל בשליחות כל ישראל.

בלי מפטיר: פרט נוסף, באופן שאדם מקבל את כל העליות, אין הוספה של עליית 'מפטיר', שהרי תעם בעלית מפטיר שיקרא **בגמ'** (מגילה דף כג), שיעקר המפטיר הוא קריאת ההפטר בניבא, אלא קמו שיקרא תחילה בתורה מפני כבוד התורה להרבות שהתורה עיקר, ולא יהיה כבוד התורה וכבוד הנביא שוה.

ולפי זה נפסק **בשו"ע** (סימן רפב סעיף ה) באופן שאין מי שיקרא את ההפטרה אלא רק אחד מאותם שכבר עלו לתורה, אם כבר אמר הבעל קורא חצי קדיש אחרי קריאת הפרשה, צריך המפטיר לחזור ולקרוא בתורה ויברך תחילה וסוף, אבל אם עדיין לא אמר קדיש, יפטיר מי שעלה לשביעי אם הוא יודע לקרוא את ההפטרה.

טעם הדבר מסביר **המשנ"ב** (ס"ק כח כט), שאם הפסיק בקדיש, הנכנסים לא ידעו שהמפטיר קרא מתחילה בתורה ויש ביזיון לתורה. אבל כשלא היתה הפסקה של הקדיש, לא צריך לחזור ולקרוא בתורה של שביעי עד סיום הפרשה עולה גם למפטיר, שהמפטיר עולה למנין שבעה, ואת החצי קדיש יאמר אחר קריאת ההפטרה וברכותיה. עוד כתב המשנ"ב (ס"ק ל), שאם הבעי אינו יודע לקרוא את ההפטרה, ועולה למפטיר אחד מהעולים הראשונים, צריך לחזור ולקרות בתורה את עליית המפטיר.

שכל עולה יכין מראש ויכול לקרוא בעליה שלו, ואם קשה יקרא כל אחד רק 3 פסוקים, ואם גם זה לא אפשרי שהעולים לתורה לא יכולים לקרוא בעצמם, רשאים להוציא שני ספרי תורה והעולה ישתמש בספר אחד, והבעל קורא בספר השני, ואף שלכתחילה צריך לקרוא הבעל קורא והעולה מאותו ספר, וגם אין זה כבוד התורה. מכל מקום בהתגברות המגיפה יש להקל בזה מכורח השעה. ואם לא מסתדר באחת מהדרכים הללו, הבעל קורא יעלה לבדו כל שבעת העליות (עין יצחק אחו"ק תש"פ ג' גיליון 185 עמוד 2). ויש חולקים שאין להוציא שני ספרי תורה וגם שאר העצות אינם טובים, ולכן יוציא שולחן רחב ויתרחקו ככל האפשר וגם אם העולה לא יוכל לקרוא מתוך הספר אינו מעב (ווי' העמודים' ניסן תש"פ ריחון מס' 79 עמוד עב).

ביעידן הקורונה המתפללים שיכולים לעלות לתורה אינם מרובים, וחשוב לציין מה שכתב **בשו"ע** (סימן קלה סעיף יב) **ובמשנ"ב** (ס"ק מד), אם יש כמה כהנים וישראל אחד ואין לוי, הישראל קורא ראשון, אבל אם יש שני ישראלים או יותר, יקרא הכהן תחילה וכן יקרא הכהן במקום הלוי, ואחריו הישראלים, ויתר העליות ישלמו בכהנים. ואם יש שני לויים ושני ישראלים קורא כהן לוי וישראל, ואח"כ עוד כהן ולוי וישראל, וכהן קורא שביעי.

בקונטרס **באר התורה** (בעניני קורונה חלק ב', חלק ד') כתב לדון, האם עדיף להעלות לתורה כהן שנמצא בבידוד ויכול לעלות לתורה רק מהמרפסת משום 'וקדשתו', או שעדיף ישראל שמאז למטה בסמוך לספר תורה, ויכול לעלות לתורה באופן הרגיל? ופשוט שלדעת הגר"מ שטרנבוך, עדיף כהן ממרפסת אחרת, אך לדעת החולקים שמרפסת אחרת לאו שמיה עליה, ואין להעלות סומא רק בשעת הדחק, עדיף ישראל שעומד בסמוך לספר תורה.

יצאה באמצע הקריאה: יש לדון (מ.צ.) במה שמבואר **בנמ"ב** (ברכות דף ח.) שאסור לצאת מבית הכנסת כאשר ספר התורה פתוח, משום עוזבי ד' יכלו. מה הדין במנין המרפסות, או מנין בשטח פתוח ענק ברואים זה את זה, האם אסור לעזוב את שטח המקום שאפשר להצטרף שם לתפילה מדין עוזבי ד' יכלו, או דלמא רק בבית אחד שייך דין זה, ואם נניח שיש איסור לעזוב באמצע קריאת התורה במנין המרפסות, האם האיסור שייך רק למתפללי המנין, או גם לעורבים ושבים?

והורה בזה **אחד מגדולי הוראה שליט"א** שאין איסור לצאת באמצע קריאת התורה במנין המרפסות, ואינו בכלל עוזבי ד' יכלו. ומכל מקום עדיף אם יכול לצאת רק בין גברא לגברא, ולא באמצע הקריאה.

ולפי זה, ביעידן הקורונה כאשר הבעל קורא מקבל את כל העליות, לא צריך הוספה למפטיר, ויאמר חצי קדיש אחרי ברכות ההפטרה, ולפני תפילת מוסף יאמר שוב חצי קדיש כמו בכל שבת.

3. עצות נוספות

כל אחד יקרא עליה אחת: עצה טובה כיצד לקרוא בתורה בלי להצטרך לבני משפחה או לדברים השנויים במחלוקת, באופן שכל אחד שעולה לתורה יקרא את העליות שלו, ויודיעו מראש לכל אחד שיהיה מקבל וכן יוכל להכין, ולא יצטרכו לעמוד שנים יחד ליד הספר תורה, וכפי שהיה בזמן חז"ל שהעולה לתורה היה קורא. אם קשה להם להכין את הקריאה של כל העולה, אפשר ובתחילה יעלו ששה עולים, וכל אחד יקרא רק שלושה פסוקים. ואחריהם יעלה הבעל קורא, ויקרא כמעט את כל הפרשה בעליה אחת, חוץ מ-18 פסוקים של התחלה.

באופן כזה, נוגע מאוד הדין שכתוב **בשו"ע** (או"ח סימן קלח סעיף א), הקורא בתורה לא שייך בפרשה (פתוחה או סגורה) פחות מג' פסוקים, מפני היוצאים, ולא יתחיל בפרשה פחות מג' פסוקים, מפני הונכנסים. ויכון להתחיל בדבר טוב, ולסיים בדבר טוב.

עוד מבואר **בביאור הלכה** (סימן קלה ד"ה קריאת), בשבת שקוראים שני פרשיות מחוברות, ואי אפשר לתת לכל העולים בפרשה שניה מחמת שיש שם ס' כדבר רע, אפשר להעלות את כל ששת העולים בפרשה הראשונה, והבעל קורא יקבל את עלית השביעי ויתברר בקריאתו את שני הפרשיות, ולמרות שלכתחילה צריך לעבור מפרשה לפרשה בעליה הרביעית, מכל מקום דין זה אינו מעבב.

שני אחים: עצה נוספת, כאשר הקורא נמצא עם כמה מבני משפחתו (שאינן אצלם חשש הידבקות), כגון אב ושני בנים, הבעל קורא ואחיו רבובי יעלו כל אחד כמה פעמים לפי הסדר, כמבואר **בשו"ע** (סימן קמא סעיף ו) שמעיקר הדין יכולים לקרוא זה את זה שני אחים, או אב ובן, והטעם שנמנעים הוא רק משום חשש עין הרע. **ובמשנ"ב** (ס"ק יח), בשם **דרך החיים** שאם קראוהו וכבר עלה לא יד, כי הקפידי הוא רק לכתחילה.

ולפי זה, ביעידן הקורונה שכולם יודעים מה הסיבה שעושים כך, הורו הפוסקים שאין לחוש לעין הרע. ויש שחלקו על זה שעדיין יש בזה חשש עין הרע, ועדיף שהבעל קורא יקבל את כל העליות.

שני ספרים: יש שהורו, כיון שהעולה והקורא צריכים להקפיד על כיסוי האף והפה, ושמיירת מרחק של 2 מטר, הדרך המובחרת

סיכום הגיליון:

דינים העולים

שעת הדחק: חשוב להקדים, כי חלק מהדינים הללו הינם רק בדיעבד, ובימים כתיקונם אין לסמוך על צירופים כאלו. יש שהורו שיעלה לתורה כרגיל, וישתדל להתרחק ככל האפשר, יש שהורו שיעלה לתורה ויעמוד במרחק אף שאינו יכול לקרוא מתוך הספר, וישמע את הבעל קורא ויכוון לצאת מדין שומע כעונה.

מרפסת: יש שחידשו שאפשר לעלות לתורה מהמרפסת, מדין שומע כעונה כמו סומא ועם הארץ, ויש שנחלקו שאין מועיל, וגרע טפי מסומא לפי שאין כן אות תורת עליה לתורה כלל, ועודו שסומא ועם הארץ שאני שאם לא יתן להם לא יקבלו עליה לעולם ואיכא כיסופא טפי.

כל העליות לבעל קורא: הרבה נוהגים למעשה להעלות את הבעל קורא לכל העליות, ומבכר תחילה וסוף בכל העליות, ועדיף שיעמוד סרסור בסמיכות לבעל קורא ואם אפשר שיעמוד שני אנשים, (או קרובי משפחה או במרחק קצת), בשבת אין צריך לקרוא שוב פסוקים למפטיר, ויאמר חצי קדיש אחרי ההפטרה וברכותיה... ושוב יאמר קדיש קודם תפילת מוסף כמו בכל שבת.

כל אחד יקרא עליה: יעצה נוספת שכל עולה לתורה יקרא לבד את העליה שלו כמו בזמן חז"ל, ויהיה שבעה קוראים, ואם קשה להם להכין את הקריאה, יעלו כל אחד רק שלושה פסוקים וכל שאר הפרשה יקרא הבעל קורא בעליה שלו.

כמה פעמים: עוד אפשרות, שאותם מתפללים יעלו לתורה מספר פעמים, ואף שהם קרובים אב ובנו או שני אחים, הרי מצד הדין יכולים לעלות ונמנעים משום עין הרע, וביעידן הקורונה לא שייך עין הרע. ויש שהורו שעדיף טפי שהבעל קורא יעלה כל השבע עליות מאשר שיעלו אב ובנו וכדומה, שיש בזה חשש עין הרע.

אם יש כמה כהנים וישראל אחד ואין לוי, הישראל קורא ראשון, אבל אם יש שני ישראלים או יותר, יקרא הכהן תחילה וכן יקרא הכהן במקום הלוי, ואחריו הישראלים, ויתר העליות ישלמו בכהנים. ואם יש שני לויים ושני ישראלים קורא כהן לוי וישראל, ואח"כ עוד כהן ולוי וישראל, וכהן קורא שביעי.

משיב כהלכה

ההגרלה השבועי על: 100 ש"ח מזומן

שאלה: מהם פרטי הדין בשמחת נישואין בל"ג בעומר?

מה מקור וטעם ההיתר לעשות חתונות בלג בעומר, והאם צריך שכל שמחת הנישואין תהיה בל"ג בעומר, או שמספיק שמתחיל ביום, ומסיים בליל ל"ד בעומר?

מקורות: **שו"ע** (סימן תצג), **שו"ת אגרות משה** (חלק א או"ח סימן קנט).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

**הזוכה בהגרלת גיליון 262 על סך 100 ש"ח
הבחור החשוב כמר יצחק אונגר הי"ו
ישיבת טשכנוב**

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת הג"ר ישראל משה ב"ר חיים שמעון פינס זצ"ל נלב"ע ט' אייר תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

השו"ת שבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: בעידן הקורונה, כאשר עורכים שמחת 'נאנים', ואי אפשר להזמין לשמחה רק מעט אנשים מחמת סכנת ההיבקות, ובדרך כלל רוב המוזמנים הם בני משפחה וקרובים, מה הדין כיצד ניתן לכתוב ולסדר 'שטר נאנים' כשר?

תשובה: לגבי החתימה של העדים על 'שטר הנאנים', יש שהורו שחייבים להביא עדים כשרים, כיון ששטר בלי עדים אינו שטר, וכן לא יועיל שהמוחתמים בעצמם יחתמו על השטר מדין 'כתב ידו', כיון שבכתב ידו החותם יכול לטעון שהשטר כבר פרוע, ויש חולקים שלא חייבים עדים, ומספיק כתב ידו של המוחתנים, ואין לחוש בכתב ידו לטענת פרוע, כמבואר ברמ"א סימן טט סעיף ב.

לגבי התחייבות של 'ערב קבלן', אם שני המוחתנים שמתחייבים ב'שטר הנאנים', מוותרים זה לזה שההתחייבות של השטר תנאים' תהיה בלי ערבות של 'ערב קבלן', ניתן לערוך את הנאנים ללא ערב קבלן.

באופן כזה, בנוסח שטר הנאנים צריך לכתוב התחייבות ללא ערב קבלן. ניתן לקבל נוסח מומאים, במערכת 'הילכתא', בשליחת בקשה לכתובת המייל המופיע בשולי הגיליון.

לתגובות: ניתן לפנות ל'בית הוראה הילכתא'
02-5350535 שלוחה 1-1.

עדכוני הלכה

שיעור נפלא ומרתק

שיעור הלכתי מרתק ומעניין מפי בעל מחבר ספר נטע רענן הג"ר ראובן נתן **נטע לוי שליט"א**, בשפת האידיש, בנושא גדר הדין של צירוף למנין לתפילה וקריאת התורה בעידן הקורונה, החלק השני של השיעור עוסק בנושא 'תערובת מצה' ששייכים לשני אנשים והמסתפק.

להאזנה בקו 'הילכתא' 02-5377-085 שלוחה 1.

נושא הגיליון הבא:

שמחת נישואין בל"ג בעומר

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"ג, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט

שיעורים וימי עיון

בית הוראה טלפוני

בירורי הלכה אקטואליים

קו מידע הלכתי

חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823